

DE UILENBURCHT

Basisschool De Uilenburcht is een christelijke basisschool waar team, kinderen en ouders in een harmonische sfeer samenwerken aan goed onderwijs. Essentieel hiervoor zijn een open sfeer, veiligheid, respect en zelfstandigheid. Op De Uilenburcht streven we kwalitatief hoog onderwijs na. Al langere tijd werken we met het programma de “Vreedzame school” waarmee kinderen leren omgaan met verschillen en waar ruimte is voor ieder kind.

Vanaf schooljaar 2019-2020 werken we vanuit een nieuwe visie waarbij de kernwaarden Samen, Breed en Betrokken en Gezond centraal staan. Om een doorgaande lijn door de gehele school te creëren, is de wens ontstaan om vanuit deze schoolvisie een visie op kleuteronderwijs vorm te geven en om deze concreet naar de praktijk te vertalen.

In vier bijeenkomsten is het onderbouwteam samen met de Intern Begeleiders en directeur aan de slag gegaan.

De eerste bijeenkomst (**Uitspreken**) stond in het teken van een gedeelde visie vormen. Tijdens deze bijeenkomst is het team gericht bezig geweest met het in kaart brengen van de huidige situatie in de onderbouw en het uitspreken van persoonlijke visies. Ter onderbouwing van de visie zijn de drie kernpunten (omgevingsbeeld, droompositie en succesformule) met elkaar vormgegeven.

In de tweede en derde bijeenkomst (**Afspreken**) stond de vertaalslag van papier naar praktijk centraal. Aan de hand van het curriculaire spinnenweb van Van den Akker (2003) zijn de schoolkernwaarden vertaald naar kernwaarden voor onderwijs aan het jonge kind. Er is een begin gemaakt met afspreken van de eerste concrete stappen, gedragingen en competenties om een doorgaande lijn in de onderbouw te waarborgen.

In de vierde bijeenkomst (**Aanspreken**) is het team tot concrete afspraken gekomen die zijn omgezet naar actie- en aandachtspunten voor de korte en langere termijn.

De opbrengst van de vier bijeenkomsten staat in dit visiedocument beschreven en dient als leidraad voor het onderwijs aan het jonge kind op De Uilenburcht.

UITGANSPUNTEN VOOR ONS ONDERWIJS

Voorafgaand aan het vormen van de visie op onderwijs aan het jonge kind heeft het team zich uitgesproken over de kernpunten Omgevingsbeeld, Droompositie en Succesformule.

OMGEVINGSBEELD

Beschrijving van de specifieke populatie en doelgroep. Welke veranderingen/ontwikkelingen verwachten jullie de komende jaren? Welke uitdagingen liggen er en hoe gaan jullie daar mee om? Welke relaties hebben jullie in je directe omgeving? Welke specifiek gericht op jonge kind en zijn omgeving? Wat betekent dat voor de rol en aandeel die jullie hebben in het geheel? Hoe zijn jullie georganiseerd?

- 1) We hebben een groeiend leerlingaantal waarbij de populatie een afspiegeling van de samenleving is.
- 2) We willen nauw samenwerken met collega's, peuterspeelzaal en ouders waarbij het kind met al zijn aspecten en ons onderwijs centraal staat.
- 3) We willen werken met een onderwijsassistent, een onderbouwcoördinator en leerteams waardoor taken verdeeld zijn en een doorgaande lijn geborgd wordt.

DROOMPOSITIE

Wat willen jullie realiseren (bijv. pedagogisch, didactisch, maatschappelijk, organisatorisch, professioneel)? Wie of wat willen jullie zijn voor de jonge kinderen en ouders, in de wijk, t.o.v. elkaar?

- 1) We werken vanuit een gezamenlijke visie (kernwoorden Samen, Breed en Betrokken en Gezond) die in ons dagelijkse onderwijspraktijk zichtbaar is.
- 2) We gaan op een open en positieve manier met elkaar om waardoor we voor kinderen, ouders en collega's een veilige partner en omgeving zijn.
- 3) De samenwerking met ouders, de wijk (winkels, brandweer, bejaardenhuis, etc.) en peuterspeelzaal wordt zo ingezet en benut dat we passend en betekenisvol onderwijs bieden waarbij ieder partner een betrokken rol op zich neemt.
- 4) We hebben verschil in onderwijstijd en aanbod in de groepen 1/2 waardoor ons onderwijs passend per ontwikkelingsniveau is en er een doorgaande lijn naar groep 3 is.
- 5) Ons onderwijs wordt vormgegeven met behulp van vakdocenten en een onderwijsassistent met daarnaast ruimte voor inspirerende en ondersteunende nascholing die onze visie ondersteunt en versterkt.

SUCCESSFORMULE

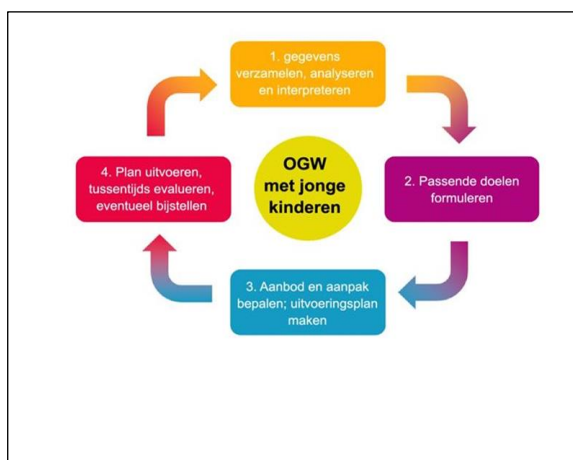
Hoe komt het dat jullie je droompositie gaan behalen? Waar zijn jullie in de onderbouw sterk in? Wat is kenmerkend voor jullie? Hoe creëren jullie 'een goede basis' voor jonge kinderen? Hoe zijn jullie een duidelijk onderdeel in het geheel? Wat gaan jullie nog versterken of gaat jullie sterker maken?

- 1) We gaan het professionele gesprek met elkaar aan (open, respectvol en ruimte voor uitspreken) en zien dit als de basis voor verbinding en werken vanuit een visie.
- 2) We dragen samen de verantwoordelijkheid voor ons onderwijs aan jonge kinderen en benutten de expertise die op school aanwezig is.

- 3) We durven onze processen, successen, ontwikkelingen en kansen bewust met elkaar en onze collega's uit de midden- en bovenbouw te delen waardoor we nog meer een team worden, leren van en met elkaar mogelijk wordt en een doorgaande lijn meer tot stand komt.
- 4) Op De Uilenburcht is er een veilige omgeving waarbij je jezelf mag zijn (kind, ouder, collega).

Tijdens leerteamgesprekken, themavoorbereidingen en evaluatiemomenten worden de school **kernwaarden** Samen, Breed en Betrokken en Gezond als een rode draad meegenomen. Komen de kernwaarden voldoende aan bod, waar liggen kansen en hoe worden deze tijdens dit thema benut?

De cyclus van opbrengstgericht werken vanuit SLO en de vijf niveaus van leren zijn de onderliggers voor het concreet vormgeven van het onderwijs aan het jonge kind.

De basis visie **Ontwikkelingsgericht onderwijs**, met daarnaast voor rekenen en taal meer Programmagericht onderwijs, geeft richting aan de manier van ontwerpen van onderwijs aan het jonge kind.

De onderstaande kernmerken staan hierin centraal:

- Ontwikkelingspsychologie van Vygotsky (een kind leert in de zone van de naaste ontwikkeling en niet in zijn comfortzone en frustratiezone) als basis
- De leraar legt voortdurend een verbinding tussen leerlinggerichte pedagogiek en activerende didactiek
- Bevorderen van eigen initiatief kind (onderzoekende houding)
- De leraar zorgt voor een betekenisvol aanbod/leerrijke omgeving
- Spel (in de hoeken) is een belangrijke basis voor leren
- Responsieve instructie (ingaan op wat het kind aangeeft met het te bereiken doel voor ogen) houding leraar

Doelen voor leerlingen worden met behulp van de Parnassys leerlijnen vastgesteld. De minimumdoelen worden hierbij aangehouden. Doelen kunnen per leerling, vanwege onderwijsbehoeften en niveau, verschillen. De leerling wordt actief betrokken bij het stellen en behalen van de doelen. Methode dienen als bron om te voldoen aan de landelijk overeengekomen kern- en tussendoelen.

Inhouden worden ten dele bepaald naar aanleiding van vraag en interesse van de leerling. Het stimuleren van intrinsieke motivatie en een onderzoekende houding, staat hier ten grondslag aan. Leerlingen doorlopen in hun eigen tempo dit aanbod. Leerlingen die meer aankunnen of achterstand hebben krijgen een passend aanbod (aanvullend of remediërend).

Verschillende **werkvormen** worden benut om vanuit handelend bezig zijn te leren. Samenwerken en coöperatieve werkvormen zijn hierbij kernbegrippen. Werken met kleine kringen, maatjes, circuits en tafelgroepjes zorgen mede voor verhoging van betrokkenheid en gedifferentieerd kunnen werken. Dit kan zowel in eigen groep als met een maatjesgroep.

De leraar vervult meerdere rollen en is zich hier bewust van. Zij volgt de leerlingen, doceert, instrueert, bepaalt het aanbod en speelt in op de interesse en nieuwsgierigheid van de leerlingen. Daarnaast is de leraar onderdeel van een team waarbij ieder zich actief inzet voor een professionele cultuur waarbij leren van en met elkaar mogelijk is. Gezamenlijk dragen de leraren de verantwoordelijkheid voor het onderwijsaanbod van de groepen 1-2. In samenwerking met collega's wordt er doelgericht gewerkt aan een doorgaande lijn binnen de onderbouw.

Methodes worden als bron ingezet om te dienen aan een passend onderwijsaanbod waarbij er gewerkt wordt vanuit de zone van de naaste ontwikkeling van ieder kind. Er wordt gebruik gemaakt van formele bronnen zoals Rekenrijk, Met Sprongen Vooruit, CPS Fonemisch bewustzijn en Logo 3000 en informele bronnen zoals internet, netwerk van het team en ouders en wijkpartners.

Leren kan overal plaatsvinden, zowel binnen als buiten de groep. De verschillende **binnen- en buitenruimtes** worden optimaal benut. Excursies en gastlessen zorgen voor verbreding van het onderwijsaanbod en het binnenhalen van de echte wereld.

Evalueren vindt individueel en in kleine groep kort na een activiteit of leermoment plaats en is gerelateerd aan de eigen vorderingen van de leerling. De vorm van evaluatie kan variëren. Met behulp van de Parnassys leerlijnen worden de resultaten bijgehouden waardoor onderwijs op maat kan worden geboden. Resultaten worden vergeleken met nagestreefde doelen op individueel- en groepsniveau en in de bouw met elkaar gedeeld, wat ten goede aan samen leren komt. Observatiegegevens ondersteunen de leraar bij het uitzetten van een passend aanbod.

De kernwaarden: Samen, Breed en Betrokken en Gezond

SAMEN

Het team van De Uilenburcht vindt het belangrijk een wij-gevoel te creëren (onderwijs maak je samen, leren met en van elkaar) met leerlingen, ouders, leerkrachten, pedagogische medewerkers, partners en maatschappij. Hierbij is inzet van iedereen nodig om te komen tot ontwikkeling. Leerkrachten werken doelgericht samen aan een professionele omgeving. Het team neemt in afstemming met elkaar verantwoordelijkheid en waar mogelijk worden beslissingen met elkaar genomen met als doel een lijn te creëren. Iedereen voelt zich gehoord en gezien. Kansen om samen te werken worden gezien, besproken en benut. Het onderwijsaanbod en de manier van werken en handelen wordt in verschillende overleggen besproken waardoor werken vanuit een lijn in de onderbouw geborgd wordt.

Ontwikkelperspectief voor onze leerlingen:

- Leerlingen werken, leren en spelen samen in verschillende samenwerkingsvormen.
- Leerlingen werken, leren en spelen in wisselende samenstellingen en nemen diverse rollen aan.

- Leerlingen hebben respect voor elkaar.
- Leerlingen leren van elkaar.

Competenties van de professional:

- Leerkrachten hanteren een open deuren beleid. Collega's, ouders en ketenpartners zijn welkom om van en met elkaar te leren in ieders ruimte.
- Leerkrachten hebben respect voor elkaar.
- Leerkrachten hebben een open en nieuwsgierige houding naar elkaar.
- Leerkrachten geven en ontvangen feedback.
- Leerkrachten hebben een voorbeeldfunctie en dragen dit zichtbaar uit.
- Leerkrachten observeren tijdens inzet van samenwerkingsvormen. Output van de observatie is input voor groepssamenstellingen en aanbod op niveau.
- Leerkrachten stemmen af met en op leerlingen en de omgeving.
- Leerkrachten begeleiden leerlingen tijdens de samenwerkingsmomenten.

Leeromgeving:

- Verschillende ruimtes worden ingezet om samenwerken en samen leren te bevorderen. Te denken valt aan de speelhoeken in de groep, op de gang, aan de tafelgroepjes en de buitenruimte.
- Er zijn vaste tafelgroepjes die per periode van samenstelling wisselen waardoor de leerling leert samen te werken met verschillende leerlingen.
- Groepen worden samengesteld op niveau, groep 1 of 2 en op basis van leermogelijkheden.
- Coöperatieve werkvormen, tafelgroepjes, circuits, duo's en maatjes zijn vormen die in elke groep ingezet worden.
- De omgeving, samenwerkingspartners en ouders vormen een bron voor samenwerkingsverbanden.
- Tijdens vormgeven van het onderwijs worden talenten, passies en kansen van iedere collega benut en passend ingezet.
- Het planbord wordt als middel gebruikt om te komen tot samenwerkingen tussen leerlingen.

BREED EN BETROKKEN

Motivatie vormt de basis om een leven lang te willen leren. Het team is actief, geboeid en werkt met aandacht aan ontwikkeling. Leerkrachten en leerlingen zijn intrinsiek gemotiveerd en krijgen de kans om voor een gedeelte het onderwijs vorm te geven op basis van interesses en eigen doelen om zo de betrokkenheid te vergroten. Alle leerlingen, leerkrachten, ouders, pedagogische medewerkers, externen en de gemeenschap zijn betrokken bij en met elkaar en bij de organisatie. Ze nemen hier proactief initiatieven in. Dit vraagt om een enthousiaste en actieve benadering van het team richting eventuele partners. Leerlingen ervaren hierdoor dat ze een onderdeel van de maatschappij en de wijk zijn.

Observatie en gesprekken vormen de basis voor signalering van betrokkenheid.

Ontwikkelperspectief voor onze leerlingen:

- Leerlingen laten een actieve werk- en speelhouding zien.
- Leerlingen laten signalen van betrokkenheid zien.
- Leerlingen nemen initiatief en voelen zich verantwoordelijk.
- Leerlingen stimuleren en helpen elkaar.
- Leerlingen hebben interesse in de directe omgeving en elkaar.
- Leerlingen kunnen zelfstandig werken- en spelen waarbij ze zelf zorgdragen voor materialen en omgeving.

Competenties van de professional:

- Leerkrachten laten een actieve werk- en onderzoekende houding zien.
- Leerkrachten nemen initiatief en voelen zich verantwoordelijk voor de groep, bouw en de schoolontwikkeling.
- Leerkrachten hebben overleg over leerlingen en bereiden samen naar aanleiding van observaties een passend aanbod voor. Ze hebben de leerlingen goed in beeld.
- Leerkrachten in de bouw stemmen af, geven leerlingen ruimte om te ontdekken en zich te ontwikkelen.
- Leerkrachten werken doelgericht met de leerlingen aan hun ontwikkeling.
- Leerkrachten hebben hoge, realistische verwachtingen.
- Leerkrachten moedigen aan, dagen uit, steunen, coachen en prikkelen.
- Leerkrachten hebben kennis van goede leerling gesprekken en evalueren met de leerling en met elkaar op proces en product.
- Leerkrachten hebben vaardigheden om goed te observeren en de opgedane gegevens te interpreteren en te analyseren. Leerkrachten leren hier van elkaar.
- Leerkrachten dragen zorg voor een kort passende instructie op maat waarbij handelend werken centraal staat.
- Leerkrachten leren de leerlingen een zelfstandige (werk) houding aan. Middelen zoals een planbord, time-timer, stoplicht en ICT worden hierbij ingezet.

Leeromgeving:

- Alle werkvormen zijn mogelijk binnen en buiten de school, onder andere coöperatieve werkvormen.
- Elk thema heeft een aantrekkelijk startpunt waardoor de leerling geboeid is.
- Aan het begin van het thema wordt er gewerkt met kennisoogst (wat weten de leerlingen al?)
- In de groep is een doelenmuur waarop te zien is wat de leerlingen nog willen weten en leren.
- Per thema werken we met een excursie, gastles, bezoek van een externe of gaan we de wijk in. Het doel van deze activiteit bepaalt de timing binnen het thema.
- Materialen worden afgestemd op de interesse en niveau van de leerling. Verschillende bronnen worden hierbij gebruikt, zoals de SLO doelen, Logo 3000, CPS Fonemisch bewustzijn, Rekenrijk, Met Sprongen Vooruit, internet en ICT.
- Bij elk thema is er ruimte voor onderzoek voor de leerkrachten en leerlingen waardoor ze uitgedaagd en geprikkeld worden.
- Binnen elke thema is er aandacht voor creatieve vakken en talentontwikkeling.
- Talenten van leerkrachten, ouders en leerlingen worden actief ingezet om tot een breed onderwijsaanbod te komen.

GEZOND

Het team werkt vanuit Vreedzame school aan een gezond klimaat waarbij iedereen mag zijn wie hij is. Vanuit visie en zorg voor een positief pedagogisch klimaat worden realistische doelen ten gunste van een gezonde leeromgeving voor zowel het team als leerlingen gesteld. Leerkrachten werken doelgericht samen aan een professionele omgeving. Gezonde voeding en bewegen zijn een rode draad door de dag van de leerling waarbij de leerkracht als voorbeeld dient.

Ontwikkelperspectief voor onze leerlingen:

- Leerlingen hebben respect voor elkaar nemen verantwoordelijkheid voor hun eigen gedrag.
- Leerlingen geven elkaar complimenten.
- Leerlingen geven en ontvangen feedback vanuit een open en nieuwsgierige houding.
- Leerlingen weten wat gezond gedrag is en laten dit zien.
- Leerlingen weten wat gezonde voeding is en nemen dit mee naar school.
- Leerlingen hebben een open houding naar anderen. Iedereen mag zijn wie hij is.
- Leerlingen eten gezonde voeding op school.
- Leerlingen bewegen op meerdere momenten per dag.

Competenties van de professional:

- Leerkrachten werken samen doelgericht aan een professioneel en sociaal veilige omgeving.

- Leerkrachten hebben respect voor elkaar en nemen verantwoordelijkheid voor hun eigen gedrag.
- Leerkrachten creëren betrouwbaarheid en vertrouwen en durven vanuit vertrouwen los te laten.
- Leerkrachten hebben een voorbeeldfunctie en dragen deze uit.
- Leerkrachten maken gebruik van een duidelijke communicatie met ruimte voor het gesprek.
- Leerkrachten geven en ontvangen feedback vanuit een open en nieuwsgierige houding.
- Leerkrachten moedigen gezond gedrag aan, dagen uit, steunen, coachen en prikkelen.
- Leerkrachten benutten kansen om extra te bewegen en bewegend leren in te zetten.

Leeromgeving:

- Tijdens de gymles wordt de bewegingstijd effectief benut.
- Een keer per week is er gymles. Om de week wordt een toestel- en spelles afgewisseld.
- Ten minste tijdens de kringen en bij liedjes zingen/ muziek wordt beweging bewust ingezet.
- Bij buitenspel worden bewegingsactiviteiten aangeboden waardoor kinderen optimaal bewegen.
- Ouders worden betrokken bij gezonde voeding op school. Er is een duidelijk kader met betrekking tot welk eten dient meegebracht te worden.
- Leren wordt zoveel mogelijk handelend aangeboden.

Doelen voor kort, midden en lang termijn

Tijdens de laatste bijeenkomst hebben we uit het visie document doelen geselecteerd. Deze doelen zijn in verschillende perioden weggezet, zodat er een houvast voor realisatie is.

Achter de doelen staat de naam van een kartrekker. Deze collega is degene die dit doel op het vizier houdt en de anderen mee neemt. Het behalen van het doel is een gezamenlijk proces waarbij iedere collega zijn verantwoordelijkheid in heeft en neemt.

Dit overzicht kan naar aanleiding van bouwbijeenkomsten of teamvergaderingen worden aangevuld en aangescherpt. Teamleden die nog geen kartrekkersrol vervullen kiezen een doel dat bij hen past om hierin deze kartrekkersrol te vervullen.

Periode I	
Doel	Naam
Realiseren van een inloop	Marian
Hoeken gericht op thema inrichten	Marian
Realiseren van twee hoeken per thema die aansluiten op het thema en de ontwikkelbehoeften van de kinderen	Gea
Ouderbetrokkenheid verhogen m.b.t. het inrichten van de hoeken en onderwijsomgeving	Lydia
Aantrekkelijk startpunt en afsluiting per thema	Astrid

Periode II	
Doel	Naam
Kennisooft aan het begin van een thema	Astrid
Bewegend leren meer inzetten	Ellen
Onderzoeken hoe de samenwerking met ouders en omgeving te optimaliseren	Gea
Evalueren van gebruik planbord, stoplicht en time-timer	

Periode III	
Doel	Naam
Handelingsgericht leren werken met de leerlijnen	
Doelenmuur voor de leerlingen	Astrid
Onderzoeken hoe te reflecteren en evalueren met de kinderen over hun werk en leerproces	
Gezamenlijk observeren; leren kijken en handelen met zicht op betrokkenheid	
Kaders voor gezonde voeding op De Uilenburcht zijn schoolbreed vastgesteld	
Ouders betrekken bij de gezonde voedingsregels van De Uilenburcht	

Periode IV	
Doel	Naam
Leerlijn samenwerken aanleren (teambreed) en invoeren (leerkracht-niveau)	
Talenten leerkrachten en ouders inzetten	Astrid
Vaardigheden leren/oefenen van feedback geven en ontvangen	
Binnen elk thema aandacht voor creativiteit, onderzoek en talentontwikkeling	
Ieder kind heeft gezonde voeding mee naar school	